

Kapitaali

1/2004

Kapitaali

1/2004

SISÄLLYS

- 3 pääkirjoitus
- 4 epädemokraattinen ilmiö
- 8 geenimaissia vai uutta teknologiaa?
- 10 arkinen asia
- 14 tavoitteena rauha ja vakaus
- 16 pääoman vaellus

- 19 juoksuaika
- 22 ekonomisti työelämässä: yrittäjälle asiakas on tuomari
- 24 kuohuviiniä teemapäivillä
- 28 hallitus 2004
- 31 pj-palsta

julkaisija: KTTO ry – Kansantaloustieteen opiskelijat

päätoimittaja: maiju harava

taitto: minna seikkula, joonas rahkola

ulkoasusta ja hyvistä neuvoista kiitos: v-p heino

kuvaajat: otto bruun, mikko forss, sanna malinen, minna seikkula

toimittajat: otto bruun, mikko friman, emma hakala, maiju harava, markus

kanerva, anu komonen, sanna kurronen, tallamaria maunu, anna ollila

painopaikka: yliopistopaino, maaliskuu 2004

painos: 300

yhteystiedot: ktto-hallitus@helsinki.fi <http://www.helsinki.fi/jarj/ktto>

KUKA USKOO GLOBAALIIN TASA-ARVOON?

Mitä hyvää on globalisaatioissa? Yritimme lähestyä parjattua aihetta positiivisesta näkökulmasta, mutta globalisaatiosta tuntuu löytyvän pääasiassa negatiivisia puolia. Maailma kutistuu, mutta vain rikkaille, kirjoittaa Emma Hakala (Arkinen asia s.10). Internetin ja puhelimen käyttömahdollisuudet ovat lähes olemattomat, jos on syntynyt kehitysmaahan. Monet meille niin arkiset asiat ovat yhä valtaosan ulottumattomissa. Vaikka jako rikkaaseen pohjoiseen ja köyhään etelään on paitsi kulunut eikä enää täysin yksioikoinen, on varallisuuden eriarvoinen jakautuminen yhä ongelma.

Voidaanko globalisaation myötä sitten ratkaista tuo ongelma? Joseph Stiglitz uskoo talousvunkin oikeastaan vain pahentavan köyhien maiden tilannetta ja syventävän epätasaista tulonjakoa (Epädemokraattinen ilmiö, s. 4). Hieman yllättäen positiivisimman näkemyksen globaalista kehityksestä esittää Sauli Niinistö (Tavoitteena rauha ja vakaus s. 14), joka uskoo maailmanlaajuistumisen luovan rauhaa ja tasapainoa maailmaan, jos kaikki vain niin haluavat.

Mitä me sitten tahdomme? Lisää opintotukea, hyvän työpaikan, aviopuolison, omistusasunnon, auton ja ehkä sitä rauhaa ja rakkauttakin. Ovatko itsekkäät halumme ristiriidassa maapallon tasapuolisen kehityksen kannalta? Suuri osa meistä haluaa ostaa jonkin tuotteen mahdollisimman halvalla, sehän on

kuluttajan etu, rahaa jää muuhunkin.

Mutta kuinka kauaskantoisia valintamme ovat? Voimmeko vaatia lisää rahallista tukea opiskeluun samalla kun suurten ikäluokkien eläköityminen alkaa, tai voimmeko valittaa jos työpaikat siirtyvät sinne missä työvoima on halpaa, jos itse kuitenkin valitsemme kaupan hyllyltä sen halvimman tuotteen? Onhan tekopyhää toivoa elintasokulujen kapeenemista kuvitellen, ettei sillä ole lainkaan vaikutusta meidän elämäämme. Tasoittuminen tuskin tapahtuu yhdestä suunnasta.

Tieto ja taito lisäävät, eivät tuskaa, vaan kykyä toimia. Sen miten toimii, jokainen valitsee itse. Mutta olisihan se hienoa, jos päämäärä olisi yhteinen.

Vaikka laitos muutti, Kapitaali säilyy. Odotettavissa ei siis ole huikeita muutoksia, elleite te niitä vaadi. Hyvää alkanutta kevättä toivottaa KTTO ja Kapitaalinen toimituskunta!

Maija Harava

EPÄDEMOKRAATTINEN ILMIÖ

Otto Bruun

Taloustieteen mahdollisesti kiistanalaisimpia kysymyksiä on, miksi kehitysmaiden taloudet eivät kehity? Lukuisissa maissa lukutaidottomuus on yleistä, lapsikuolleisuus on hälyttävän korkealla tasolla ja aliravitsemuksesta kärsii suuri osa väestöä. Miksi globalisaatio on toistaiseksi johtanut köyhyyden lisääntymiseen? Miksi globalisaation hyödyistä nauttivat vain harvat? Globalisaation on uskottu tuovan vaurautta kaikille osapuolille, tasoittaan kansainvälistä epätasa-arvoista tulonjakoa.

Kehitysmaiden piti saavuttaa kehittyneiden maiden etumatka omaksamalla länsimaisia innovaatioita, jolloin kehitysprosessi nopeutuisi ns. catching-up edun johdosta. Länsimaissakin keskustelu globalisaation haitoista on voimistunut, kun tehtaita on siirretty halvemman työvoiman maihin. Globalisaatioprosessin tähänastista epäonnistumista kuvasi myös 24. helmikuuta 2004 julkaistu Tarja Halosen ja Tansanian presidentin Benjamin Mkanan johdolla laadittu kansainvälisen työjärjestön ILO:n Maailmankomission globalisaatioreportti. Raportti tarkasteli etenkin globalisaation sosiaalista ulottuvuutta ja totesi varsin yksiselitteisesti, että globalisaatio on tällä hetkellä liian harvoja hyödyttävä epädemokraattinen ilmiö.

Vuoden 2001 kansantaloustieteen nobelisti, professori Joseph Stiglitz, tuo esiin oman käsityksensä globalisaatiosta

vuonna 2002 julkaistussa kirjassaan *Globalization and Its Discontents*. Hän toimi 90-luvulla ensin Clintonin hallituksen Taloudellisten neuvonantajien valtuuston puheenjohtajana ja myöhemmin Maailmanpankin pääekonomistina.

Stiglitzin analyysi kansainvälisen talouden tilasta on hyvin kriittinen, ja *Globalization and Its Discontents* tarjoaa mielenkiintoisen kansantaloustieteellisen näkemyksen globalisaation epäonnistumiseen. Kaikesta huolimatta Stiglitz uskoo, että globalisaatio johtaa köyhyyden vähenemiseen, mutta ei ilman merkittäviä muutoksia.

Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) ja Maailmanpankki syntyivät toisen maailmansodan jälkeen Bretton Woodsissa, Maailmanpankki rahoittamaan jälleenrakennusta sekä kehitystä ja IMF ylläpitämään kansainvälisen talouden tasapainoa. Stiglitz kertoo, kuinka 1930-luvun laman seurauksena usko markkinoihin horjui. IMF syntyi instituutioksi, joka torjui taloudellisen laskusuhdanteen siirtymistä maasta toiseen myöntämällä lainoja valtioille kokonaiskysynnän kasvattamiseksi.

Kuudessakymmenessä vuodessa IMF:n asenne on Stiglitzin mielestä muuttunut täysin, valuuttarahasto vaatii rahoituksen ehtona valtioilta, joita uhkaa lama, tiukkaa finanssipolitiikkaa ja korkojen nostamista, jotta niihin saataisiin houkutelua ulkomaisia sijoituksia. Näin valtioiden oma talous kärsii suhteettomasti, kun kannattavien kotimaisten yritysten lainojen korkomenot nousevat huikeiksi.

“...IMF:n asenne on aiheuttanut täydellisiä epäonnistumisia, vaikka köyhyyden poistamiseen ja taloudelliseen kasvuun olisi ollut mahdollisuus.”

5 **TA** Termorett

INFORMAATION MERKITYS

Kansainvälinen valuuttarahasto IMF on vaatinut kehitysmailta myös valuutta- ja rahamarkkinoiden sekä kaupan vapauttamista ehtoina lainoille. Stiglitzin mukaan IMF painostaa valtioita toteuttamaan uudistuksia, joita maiden taloudet eivät ole valmiita kohtaamaan. Seurauksena on usein ollut sekä taloudellinen epävakaus että entistäkin epätasaisempi tulonjako.

täydelliseen toimintaan kaikissa oloissa on johtanut sen pahasti sivuraiteille alkuperäisestä tehtävästään. IMF sekoittaa päämäärät keinoihin pyrkiessään yksityistämään ja vapauttamaan kaiken niin nopeasti kuin vain mahdollista. Markkinoiden epätäydellisyyttä painottava Stiglitz korostaisi sen sijaan valtion roolia markkinoiden epäonnistuessa. Hän kirjoittaa, että markkinat toimivat aina epätäydellisesti, kun informaatio ja kilpailu on epätäydellistä. Tämä pätee erityisesti kehitysmaissa. Stiglitzin mukaan IMF:n asenne on aiheut-

Stiglitz esittää yksityiskohtaisesti kuinka IMF:n ja Washingtonin poliittisen ja taloudellisen eliitin markkinafundamentalistiset ajatukset ovat askel askeleelta johtaneet taloudelliseen epävakauteen ja talouskriiseihin. Stiglitzin mukaan IMF:n sokea luottamus markkinoiden

tanut täydellisiä epäonnistumisia, vaikka köyhyyden poistamiseen ja taloudelliseen kasvuun olisi ollut mahdollisuus.

Sekä Venäjän että Itä-Aasian kriiseissä IMF on Stiglitzin mukaan epäonnistunut, koska valtiot ovat IMF:n rahoitta-

mana pitäneet yllä kestävämmällä tasolla kelluvan valuuttakurssinsa arvoa. Stiglitz esittää esimerkkeinä oman lähestymistapansa erinomaisuudesta Malesian, Puolan ja Kiinan, kaikki maita, jotka ovat kieltäneet IMF:n ratkaisumallit ja selvinneet kriiseistä naapurimaitaan paremmin. Malesia säänteli rahamarkkinoitaan asettamalla väliaikaisen poistumisveron pääomalle, jolloin pahimmalta pääoman paolta voitiin välttyä Itä-Aasian kriisin aikana. Puola ja Kiina siirtyivät sosialistisesta taloudesta vaiheittain markkinatalouteen toisin kuin monet muut maat, jotka eivät vielä ole saavuttaneet vuoden 1989 aikaista bruttokansantuotteen tasoa (esim. Venäjä).

AVOIMUUDELLA TASA-ARVOON

Stiglitz ei suvaitse eikä ymmärrä valuuttarahaston toimia. Hän syyttää IMF:ää pelkästä finanssimarkkinoiden etujen ajamisesta. Hän ei tuo esiin, että aiemmin kehitysavulla toteutettu kehityspolitiikka kohtasi suurta vastustusta, koska monissa maissa korruptio ja tehottomuus johtivat kalliiden hankkeiden epäonnistumiseen. Kehitysavun kritisointinen talouden tukahduttajana mahdollisti osaltaan kehitysmaiden taloudellisen vapauden vaatimisen.

Globalization and Its Discontents ei loppujenlopuksi ole arvio globalisaatiosta kaikkine osa-alueineen, vaan lähinnä IMF:n toimintatapojen kritiikki, joka keskittyy Itä-Aasian talouskriisiin ja entisten neuvostotasavaltojen talousjärjestelmän vaihtumiseen. Maailmanpankki, jossa Stiglitz toimi, vaikuttaa sivustakatsojalta tässä prosessissa. Stiglitzin analyysi taloudellisista ilmiöistä on terävä ja uskottava, mutta Maailmanpankin rooli jää epäselväksi. Olisi mielenkiintoista saada vastauksia Stiglitzin syytöksiin esimerkiksi IMF:n entiseltä pääekonomistilta Stanley Fischeriltä, jota Stiglitz kirjassaan syyttää yksinkertaistuksista ja väärin keinojen valitsemisesta kriisitilanteissa.

Monet Stiglitzin väittämistä ovat kyseenalaisia. Hänellä on pääsy Maailmanpankin tilastoihin, joiden avulla hän alleviivaa, että IMF ei edes ole yrittänyt korjata ideologiansa sävyttämiä toimintatapoja, vaikka tilastot yksiselitteisesti osoittaisivat IMF:n olevan väärässä. Väittämiin on vaikeaa ottaa sen enempiä kantaa, mutta on helppo yhtyä professori Stiglitzin toivomukseen avoimmista instituutioista. Instituutioissa itse toimineena Stiglitzin näkökulma oli ainakin allekirjoittaneelle tuore, ja on helppoa toistaa Stiglitzin perässä, että avoimuus on ensi askel kohti oikeudenmukaisempaa globalisaatiota. Ehkä liiankin helppoa?

GEENIMAISSIA VAI UUTTA TEKNOLOGIAA?

Tallamaria Maunu

Myönteinen globaali kehitys vaatii ennen kaikkea tasa-arvon paranemista. Tekniikan avulla voidaan saada muutoksia aikaan. Täytyy vain muistaa, että mikä toimii Suomessa ei välttämättä toimi Sambiassa.

“Mopo voi olla Sambian naisille iso apu”, sanoo Sini Asikainen. Kuitenkaan kehitysmaiden ongelmien taustalla ei ole tekniikan, vaan tasa-arvon puute. Sini valmistui vuosi sitten kansiksesta ja teki gradunsa it-investoinneista Afrikassa.

“Opiskelin ensin kehitysmaatutkimuksen laitoksella, ja siellä kansikseen suhtauduttiin kovin kriittisesti. Vastarannankiiskenä halusin nähdä millaista kansiksen opiskelu on. Monella kurssilla olen kyllä karvaasti katunut kansiksen opiskelua.”

Toisaalta kansiksen opiskelusta on jäänyt Sinille paljon hyviä muistoja. Antoisinta oli gradun tekeminen. Professori Anne Mikkolan kanssa käytiin syvällisiäkin keskusteluja siitä, mitä on kehitys.

AUTTAAKO TEKNIikka?

Kysymykseen, tarvitsevatko kehitysmaat uutta tekniikkaa, ei ole yhtä oikeaa vastausta. Sini luki graduaan varten aiheesta sata artikkelia, ja erilaisten näkökulmien kirjo oli yhtä lukuisa.

Sini Asikainen

Meksikolaislapsia myymässä käsitöitä.

“Se vähän riippuu. Monen lukemani paperin mukaan on ensiarvoisen tärkeää, että tekniikka sopii ympäristöönsä. Joskus voi olla parempi katsoa mallia naapurimaista kuin täältä pohjoisesta.”

“Jos Zimbabwe on kehittyneempi maa kuin naapurinsa Sambia, voisi olettaa, että Zimbabwessa toimiva tekniikka toimisi myös Sambiassa.” Pointti on silti globalissa epätasa-arvossa. “On kaukaa haettava koettaa ratkaista ongelmia vain uudella tekniikalla, kun ongelmien juuret ovat syvällä. Ihmettelen, jos nälkäongelma poistuu manipuloimalla maissia.”

“Toisaalta jaksan kuitenkin uskoa tekniikkaan. Ajatellaan vaikka viljelijää, jonka sadon kuivuus vie. Miksi pitäisi kieltää kestävämmät uudet viljalajit?” Kysymys jää avoimeksi. “Näitä juttuja suunnittelevat laboratorioissaan tyypit, joita kiinnostaa pääasiassa tekniikka. Ei siellä yhteiskuntaa mietitä. Meillä valtsikalaisilla taas ei ole valtaa, mietimme vain omaksi ratoksemme.” Kuulostaa lohduttomalta.

“Valtsikasta valmistuneella täytyykin olla muita hyviä ominaisuuksia. Jotta saisi töitä, pitää olla myös käytännön taitoja. Vain hyvillä tyypeillä on varaa olla valtsikasta.” □

ARKINEN ASIA

Emma Hakala

Lähes aina kun puhutaan globalisaatiosta, puhutaan myös siitä, miten maailma on “tullut pienemmäksi” ja siitä miten tämä kehitys on viime vuosien aikana vain kiihtynyt. Kun ajattelee jokapäiväistä elämäämme, voi itse kukin varmasti

myös todeta moiset väitteet oikeansuuntaisiksi. Internet ja sähköposti ovat tästä kieltämättä vähän kuluneita esimerkkejä, mutta tottahan se silti on: halutessaan saa käytännössä ilmaiseksi hetkessä yhteyden

vaikka toiselle puolelle maapalloa.

Hehkutus on sinänsä ihan ymmärrettävää, mutta herättää toki monia kysymyksiä, ehkä päällimmäisenä sen, ketkä kaikki tästä kehityksestä loppujen lopuksi pääsevät osallisiksi. Onko

maailma pienentynyt vain kehittyneiden maiden osalta vai vaikuttaako globalisaatio jokapäiväiseen elämään myös syrjäisemmissä maailmankolkissa? Ainakin joidenkin mielestä ideaalitulanteessa kehittyneen teknologian pitäisi levitä takapajuisillekin seuduille ja integroida nämä osaksi

maailmanyhteisöä, mikä puolestaan kiihdyttäisi kehitystä ja parantaisi elintasoja näillä alueilla. Tämähän kuulostaisi periaatteessa oikein mukavalta, mutta eri asia on, toteutuuko kehitys todellisuudessa. Useimmilla on varmasti jonkinlainen subjektiivinen

käsitys asiasta, mutta on mielenkiintoista tarkastella kysymystä myös vähän laajemmassa mittakaavassa esimerkiksi tilastojen kautta (nehän kun eivät tunnetusti koskaan valehtele...).

“Tilanne ei kuitenkaan välttämättä ole niin synkkä kuin miltä päällepäin näyttää.”

“...ratkaisevia eivät olekaan teknologian käyttöluvut sinänsä...”

KAPEENEKO KUILU?

Ensinäkemältä tilastot tuntuvat vain vahvistavan sitä näkemystä, mikä monilla on jo entuudestaan. Esimerkiksi puhelimia oli vuonna 2001 maailmassa tuhatta ihmistä kohden 169, mutta tuo luku on jakautunut varsin epätasaisesti eri alueiden kesken. Esimerkiksi korkean tulon maissa puhelimia oli tuhatta henkilöä kohden peräti 591 kun taas matalan tulotason maissa niitä oli ainoastaan 30. Sama pätee internet-yhteyksiin: rikkaissa maissa yhteyksiä oli 397 tuhatta ihmistä kohden vuonna 2001, köyhissä ainoastaan 6. Toisin sanoen teknologia on selvästi keskittynyt rikkaisiin maihin, kun taas köyhissä maissa siitä pääsee hyötymään vain harva.

Tilanne ei kuitenkaan välttämättä ole niin synkkä kuin miltä päällepäin näyttää. Erään tutkimuksen mukaan ratkaisevia eivät olekaan teknologian käyttöluvut sinänsä vaan se, miten nopeasti ne ovat viimeisen kymmenen vuoden aikana kasvaneet. Kun esimerkiksi rikkaissa maissa puhelimia

oli jo vuonna 1990 tuhatta ihmistä kohti 461, on vastaava luku köyhien maiden osalta 10. Näin ollen puhelinten määrä on kymmenessä vuodessa kolminkertaistunut köyhissä maissa, kun kasvuvauhti on rikkaissa maissa ollut huomattavasti hitaampaa. Myös internetin käyttö kasvoi 90-

luvun lopussa keski- ja alhaisen tulon maissa 100%, kun se meillä rikkaissa maissa kasvoi 50%. Tutkimuksen mukaan rikkaiden ja köyhien maiden välillä on kylläkin vielä olemassa teknologinen kuilu, mutta se kapenee koko ajan ja vieläpä kiihtyvää vauhtia. On tietysti totta, että köyhien maiden osalta tilastojen luvut ovat niin

pieniä, että prosentuaalisesti nopea kasvu on suhteellisen helppo saavuttaa. Mutta mikäli kasvuvauhti pysyisi yhtä nopeana, johtaisiko se köyhissä maissa kehitykseen myös muilla osa-alueilla?

Toistaiseksi eivät nämäkään luvut kovin kannustavilta näytä. Esimerkiksi lukutaito oli alhaisen tulon maissa vuonna

A close-up, black and white photograph of a metal emergency stop button. The button is circular with a prominent red ring around its perimeter. A small, glowing red indicator light is visible on the top surface of the button. The text "HÄT PYSÄYTI" is embossed in a bold, sans-serif font across the middle of the button's face. Below this, the word "DSTOPP" is also embossed in a similar font. The background is dark and out of focus, showing some mechanical details of the device's housing.

HÄT PYSÄYTI

DSTOPP

1990 55%, ja vuoteen 2001 mennessä se oli kasvanut vain 63:een prosenttiin. Kehitystä mittaava Human Development Index oli rikkaiden maiden osalta vuonna 2001 0.927 ja köyhillä mailla 0.561. Matalan tulon maissa oli vuonna 2001 tuhatta ihmistä kohti 41 sanomalehteä, 156 radiota ja 91 televisiota, kun rikkaissa maissa sanomalehtiä oli 285, radioita 1268 ja televisioita 677. Ainakin näiden tilastojen perusteella näyttäisi siis siltä, että globalisaatio ei vaikuta köyhien maiden asukkaiden elämään niin selvästi kuin meidän elämäämme rikkaissa maissa.

RIKKAIDEN GLOBALISAATIO

Jossain mielessä voikin sanoa, ettei globalisaatio ole mikään maailmanlaajuinen ilmiö, vaan rikkaiden maiden keskinäistä lähentymistä, josta kehittymättömämmät maat jäävät auttamatta ulkopuoliseksi. Toisaalta taas asian voi nähdä optimistisemminkin. Ehkäpä globalisaatio onkin vain varsin hidas prosessi, jossa joidenkin

alueiden kehitys on vielä pahasti kesken. Esimerkiksi teknologian kiiwas leviämistahti kehitysmaissa voisi tällöin enteillä sitä, että nämä maat ovat vasta tulossa osaksi maailmanyhteisöä ja pääsemässä osallisiksi myös globalisaation hyödyistä.

Pelkästään tilastojen avulla on luonnollisesti vaikea sanoa kovin paljoa globalisaatiokehityksen vaikutuksista ihmisten

arkeen. Luvut voivat aina olla epä-tarkkoja, eivätkä sinällään riitä antamaan kuvaa ihmisten todellisista elämäntilanteista. Suurin ongelma on se, että on lähes mahdotonta sanoa, mitkä muutokset luvuissa ovat globalisaation aiheuttamia ja mihin ovat vaikuttaneet muut tekijät.

Jotain vaikutusta globalisaatiolla on epäilemättä silti ollut. Varmaa on nimittäin se, että globalisaatio on viimeisten parinkymmenen vuoden aikana nopeutunut, ja tänä aikana myös tilastojen luvuissa on selvästi näkyvissä kiihtynyttä muutosta. □

*Tilastojen lähteet: Human Development Report 2001
World Bank*

TAVOITTEENA RAUHA JA VAKAUS

Majju Harava

Globalisaatio, Kiina-ilmiö, suurten ikäluokkien eläköityminen Suomessa. Mitä niistä miettii EIB:n varapääjohtaja Sauli Niinistö? Hän tuntuu,

hieman yllätten, uskovan rauhaan ja rakkauteen, siis kaikkien hyötyyn, jos asioita hoidetaan yhteisten intressien mukaisesti.

“Globalisaatio on mielestäni sitä, että maailma pienenee ja yhdenmukaistuu”, sanoo EIB:n varapääjohtaja Sauli Niinistö. Hänen mielestään globalisaatiossa on kyse myös inhimillisen kanssakäynnin rajojen madaltumisesta. Se, kenelle hyöty tästä kaikesta lankeaa ovat kaikki, mutta sillä ehdolla, että suunta on oikea. Siis mitä ihmettä? Niinistö tarkoittaa että rauha ja vakaus voidaan – ainakin teoriassa – saavuttaa maailmanlaajuisesti, jos kaikki ovat samalla asialla.

Entä Kiina-ilmiö? “On syntynyt kokonaan uusi kilpailutilanne, jossa elintasokuilua voidaan ottaa kiinni toisin kuin ennen”, Niinistö uskoo. “Tieto ja osaava sukupolvi antavat mahdollisuuden harpata talouskehityksessä muutaman vaiheen yli”. Eli raskaita investointeja tai suuria

pääomia ei enää välttämättä tarvittaisi, ja lopputulos olisi sama kuin kehittyneissä teollisuusvaltioissa.

POLITIIKKA JA LAINOITUSTA

Mitä varapääjohtaja sitten päivät pitkät tekee? Vastaus on lyhyt: “Työpäiviä on kahdentyyppisiä, täällä Luxemburgissa operatiivista toimintaa ja sitten ulkona yhteydenpitoa asiakkaisiin ja viiteyhteisöihin.” Tarkemmin sanottuna Niinistön vastuulla ovat EIB:n luototustoiminnot Ruotsin, Baltian maiden, Venäjän ja Suomen alueilla. Lisäksi hänen vastuullaan on TENs (Trans-European Networks) infrastruktuurihankkeet koko EU:n alueella. Varapääjohtaja osallistuu myös kaikkien politiikka- ja lainapäätösten tekoon.

Viimeaikoina EIB on rahoittanut erityisesti kasvualoitteessa mainittuja infrahankkeita. Toisin sanoen teitä, rautateitä, merten moottoriteitä ja telekommunikoinnin kehittämistä. Myös koulutukseen ja terveydenhuoltoon on panostettu, mikä on seurausta sosiaalisen ja taloudellisen koheesion painottamisesta. Lainoituksissa otetaan myös ympäristöä koskevia asioita huomioon. Tämä on ollut esillä erityisesti Venäjällä ja uusissa EU jäsenmaissa.

TILAA TULOIKKAILLE

Suomea pian kohtaavaan suurten ikäluokkien eläköitymiseen Niinistö suhtautuu kahtiajakoisesti. “Pelkään, että samanaikainen työvoimapulan ja työttömyyden yhtälö tulee

“...globalisaatiossa on kyse myös inhimillisen kanssakäynnin rajojen madaltumisesta.”

jatkossakin kiusaamaan Suomea”, Niinistö arvioi, “On töitä, johon tekijöitä ei löydetä ja tekijöitä, jotka eivät löydä sopivaa työtä”. Toisaalta hän näkee eläkkeelle jäävien antavan tilaa uusille tulokkaille. Mutta muistuttaa, että eläköityneitten vanhuushoivasta huolehtiminen tulee olemaan mittava haaste.

Rakenteellisesta työttömyydestä huolimatta Niinistö uskoo, että osaajille löytyy töitä riippumatta siitä ovatko he juristeja tai ekonomisteja. Kansainvälisillä työmarkkinoilla sopeutumiskyky on valttia. “Ei niin, että unohtaisi omat tapansa, mutta niin, että pystyy tarvittaessa omaksumaan

“On töitä, johon tekijöitä ei löydetä ja tekijöitä, jotka eivät löydä sopivaa työtä”

myös vastapuolen välineistön”, Niinistö neuvoa. Ja tietysti tarvitaan myös kielitaitoa sekä loogisen ajattelun kehittämistä.

Lopuksi varapääjohtaja Niinistö ennustaa varovaista optimismin lisääntymistä sekä joitakin myönteisiä tuloksia tapahtuvan maailmantaloudessa seuraavan vuoden sisällä. Siitä, kenet Kokoomus tarvitsisi puheenjohtajakseen, hän ei hiisku. □

MAINOS

HYVÄ KANSANTALOUSTIETEILIJÄ, TILAA NYT KANSANTALOUDELLINEN AIKAKAUSKIRJA - LEHTI, JOSTA SINULLE ON HYÖTYÄ JO OPISKELUAIKANA

Kansantaloudellinen Aikakauskirja on sata vuotta vanha **neljä kertaa vuodessa** ilmestyvä tieteellinen julkaisu, jonka tavoitteena on tehdä tunnetuksi taloustieteellistä tutkimusta ja edistää suomalaista kansantaloudellista keskustelua.

Aikakauskirja julkaisee myös Kansantaloudellisen Yhdistyksen tilaisuuksissa pidettyjä esitelmiä, väitösluentoja ja kirja-arvosteluja sekä ekonomistikuntaa koskevia nimitysuutisia, tietoja alan tieteellisistä kokouksista yms. ajankohtaista informaatiota. Aikakauskirjasta saa tietoa Suomessa tehtävistä ajankohtaisista tutkimuksista ja siksi se on hyödyllinen etenkin graduntekovaiheessa tai kun gradun tekoa suunnittelee.

OPISKELIJOILLE TILAUSHINTA VUODELLE 2004 ON VAIN 15 EUROA.

Vuoden 2004 ensimmäinen numero ilmestyy maaliskuu/huhtikuun vaihteessa.

Tilaukset: Aila Mustonen, Palkansaajien tutkimuslaitos, Pitkäsillanranta 3 A, 6. krs 00530 Helsinki; p. 09-2535 7355, e-mail: Aila.Mustonen@labour.fi

PÄÄOMANVAELLUS

Markus Kanerva

Välimatkat ovat kaikonneet ja kaikki maailman ihmiset ovat lähempänä toisiaan. Internet ja taskupuhelimet takaavat, että keneen tahansa missä päin vain maailmaa saa yhteyden. Kansallisuudet häviävät, kun ihmiset voivat kokoontua viestimien avulla yhteen ja muodostaa maailmankylän. Globalisaatio on avannut ovet kansojen väliselle yhteydelle.

Todellisuus on kuitenkin tarua karumpaa. Kenen maailmakylästä puhutaan, kun maailman yli 14-vuotiaista vuonna 2000 oli lukutaidottomina vielä 20,3 prosenttia? Internetin käyttäjiä on arvioitu olevan noin puoli miljardia. Televisioita on sentään 1,6 miljardia kappaletta ja radioita on 2,4 miljardia. Iso osa maailman yli kuudesta miljardista ihmisestä jää siis tavoittamatta – kutsumatta mukaan maailmankyläämme.

Globalisaatio on ongelmallinen käsite, sillä sitä voidaan käsitellä sosiaalisena, kulttuurisena, poliittisena sekä taloudellisena ilmiönä. Kaikkein suurimman huomion on vienyt suuryritysvetoinen taloudellinen globalisaatio. Sen kauimmat juuret voidaan kaivaa esiin Adam Smithin Kansojen varallisuuden pölyistä. Työnjako, jossa maat keskittyvät tuottamaan tuotteita, joiden tuotannossa niillä on suhteellinen etu muihin nähden, luo tehokkaammin toimivan talouden ja kasvattaa kansojen varallisuutta ja ihmisten hyvinvointia.

AHNEUDENJAKO

Missä sitten määttää, kun WTO:n kokoukset keräävät raivoisan yleisön? Eikö Smithin teoria toimikaan? Vanha perisynti ahneus on yksi hyvinvointia nakertava tekijä. Maailman 200 suurimman yrityksen voitto kasvoi 362,4 % vuodesta 1983 vuoteen 1999, kun taas niiden palveluksessa olevien ihmisten määrä kasvoi vain 14,4 %. Hyvä ei olekaan lähtenyt kiertämään.

Yritykset toimivat kovien odotusten ja paineiden alla. Investointeja ei saada, jos tuotot eivät miellytä omistajia, ja osakkeet on helppo vaihtaa parempiin. Työntekijät ajetaan entistä tiukemmalle ja menoja karsitaan mistä vain pystytään. Tärkeintä on tyydyttää pääoman vaatimukset. Ja maailman vapaat pääomat vaeltavat kuin heinäsiirkkalaumat jättäen jälkeensä tuhoa ja kärsimystä. Kun yksi kolkka on koluttu, siirrytään sinne missä investoinnin tuotto on parempi. Künä-ilmio lienee tutumpi nimi tälle vaellukselle.

AJATTELEMATTOMUUTTA

Toinen nuoli globalisaatiorobinhoodien viinissä on ympäristön tuhoutuminen. Koska päästöistä ei ole joutunut vastuuseen, ei yritysten ole kannattanut panostaa luontoystävälliseen tuotantoon vaan lokavedet ja rikit ja hapot on laskettu suoraan luontoon. Ehkä se on vain inhimillistä ajattelemattomuutta, sillä kukapa ei tuntisi jonkun, joka

ajattelee, että “Voihan sitä tupakantumpit ja namipaperit heittää kadulle. Se on niin pientä, eikä kannata tulla saivartelemaan, että entäs jos kaikki muutkin vähän roskaisivat, niin kadut olisivat kuin kunnallinen kaatopaikka. Kaupunkihan lakaisee kadut”. Maapalloa ei niin vain aamuyöntunteina puhdisteta. Sitä paitsi ilmansaasteet leviävät niin, että on tuskin mahdollista sanoa kenen piipusta ne ovat peräisin. Rahan arvon ymmärtää kuitenkin tyhmempikin saastuttaja ja siksi saasteongelmaan on pyritty löytämään osaratkaisua päästöluvilla. Selkein vapaan maailmankaupan luonnonrasite on silti tavaroiden kuljetus.

Euroopassa koettiin 1800- ja 1900-luvulla se tilanne, jossa kehittyvät maat ovat tällä hetkellä. Työtä paiskittiin ilman sen kummempia työsuojelusäännöksiä ja kansa eli kurjuudessa. Yhteiskunnan vaurastumisen valuttu työväelle ja yhteiskuntakriitikoiden potkimisen tuloksena työläiset alkoivat vaatia parempia oloja. Ympäristöarvot muistuiivat myös mieleen.

Käykö tulevaisuudessa niin, että Euroopassa tuottaminen tulee niin kannattamattomaksi, että talouden painopisteet siirtyvät entistä selkeämmin halvan tuotannon maihin. Kun niissä sitten ajan kuluessa työläiset oppivat vaatimaan vuosilomia, sairausvapaata, ruokatunteja, viisi-päiväistä työviikkoa ja niin edelleen, kääntyy pääoman suunta takaisin köyhtyneeseen Eurooppaan, jossa ollaan valmiita mihin tahansa työhön puurokuppeksen toivossa. □

Juoksuaika

Mikko Friman

Oli mies. Oli nainen. Ja niin kauan kuin he kykenivät rakastamaan toisiaan ei mitättöminkään hetki, eikä vähäpätöisinkään tuska liukunut heidän ohitse. Äänet, tuokset, päivien vivahteet, lausumattomimmatkin ajatukset he tallettivat yhdessäolonsa kartalle. Ne eivät olleet muistoja, ne olivat rakkautta, leppymätöntä, paahtavan kuumaa, vailla siimestä, peräytymistietä tai paon mahdollisuutta. Tuli lapsi.

Kaikki oli tuoretta. Kaikki pysyi tuoreena. Kunnes polte vihdoin hiipui. Sammu, ilman savua. Ero oli välttämätön seuraus, ja se kaikki muu vain menetetyt etsintää. Kuulua yöjalkojen taaperrusta.

Jotakin oli ollut alkamassa vain loppuakseen. Jokainen hetki oli näyttänyt syntyvän vain herättääkseen eloon seuraavan. Jokainen sykähdytys oli ollut ainutkertainen, se ei kykenisi täyttymään enää milloinkaan. Elämä oli ehkä hetkinään ollut

kallisarvoista. Nyt oli vain tuo tunne, katumus, inho, pakottavuus jostain mikä oli elettyä vielä uudelleen ilman aiheuttajan, seikkailun, tuomaa lievitystä. Kulissit olivat vaihtuneet, ihmisiä tullut ja mennyt, mutta lapsi? Perhe? Pysyvyys pakotti palaamaan. Mikään ei ollut muuttunut, ja kaikki oli kuitenkin toisin. Miksi ihminen rakastuu?

Päivä tarhassa päättyy. Lapsi on hiukan ymmällään, katselee vanhempiaan, molempia, taas yhdessä. Kysymyksessä on isojen ihmisten asia. Hän halua huoltajaansa, sitä joka ei lähtenyt. Lapsi vetäytyy syrjemmäksi, aistii toivoa aikuisten keskustelusta. Toivoa perheestä, siittäettä kaikki olisi taas kuten ennen. Olsi taas isi ja äiti ja koti. Aikuiset arastelevat, tunnustelevat, katuvat, ovat valmiita. He ymmärtävät seikkailujensa hinnan nousseen liian

korkealle, muodostuneen liian raskaaksi taakaksi. Aikuiset vihdoin tajuvat, ettei elämys välttämättömästi edellytä tapahtumia, että merkitsevämpänä tekijänä ehkä ovatkin hetkien keskinäiset suhteet, että hetket eivät ehkä haihdukaan, ehkä ne täytyvät. Muoto kykeneekin kenties vaihtumaan sisällöksi: nähdä ajan kuluvan, muistaa, tuntea, kasvaa. Seikkailun elämyksen voi ehkä kokea myös suhteessa.

Suhde vie voiton. Lapsi on tyytyväinen. Isi ja äiti myhäilevät, vilkuilevat toisiaan hiljaisesti, ymmärtäen, vaihtavat merkitseviä katseita. Aikaa kuluu. Lapsi kasvaa, Lentää kodostaan. Aikuiset rakastavat toisiaan kypsästi. Keväisin, kesäisin, syksyisin, talvisin he rakastavat. Suhde kehittyy tiiviiksi, muuttuu platonisemmaksi, kuin ystävyyydeksi. Syntyä ymmärrys, muistot kultautuvat, eletty tuntuukin nyt täydeltä, arvokkaalta. Rutiineista tulee osa seikkailua. Lapsikin aikuistuu, rakastuu, lisääntyy. Vanhukset ovat onnellisia, ylpeitä itsestään, jälkikasvustaan, jälkikasvunsa jälkikasvusta. Jouluja vietetään yhdessä, kolme sukupolvea, ehkä kohta jo neljä. Ilo on korjattu, eikä kylvön hinta, ei hellintä, tunnu enää liian kovalta. Oli vain mentävä itseensä toiseen päästäkseen. On keskiluokkaistuttu. Löydetty onni? Näinkö sen kuuluisi mennä?

Ehkä, mutta toisaalta: elämä on loppujen lopuksi ainoastaan tottumuksen sanelemia toimia valitussa ympäristössä. Onni ei ole pelkkä tunne. Se on kykyjemme käyttämistä erilaisissa elämäntilanteissa. Onni syntyy

voimakkaista elämyksistä, jotka kuluttavat elämää tai sittänsäännöstellyistä toiminnoista, jotka tekevät ihmisestä määrääjain toimivan mekaanisen koneen. Maailmassa ei mikään ole pysyvää, on vain sovittuja käsityksiä sekä asioita, jotka muuttuvat ilmaston sekä ajan mukaisesti. Ihmisille, joiden on ollut pakko mukautua eri yhteiskuntien, aikakausien, vakaumusten ja moraalikäsitteiden kiemuroihin, sanat eivät enää edusta arvoja tai merkityksiä, vain kirjaimia. Ei ole etiikkaa, ei moraalialia Jäljelle jää vain yksi yhdistävä, todellinen tunne, jonka kai luonto on meille antanut: itsesäilytysvietti. Länsimaisessa yhteiskuntamuodossamme sitä kutsutaan oman edun tavoitteluksi: aistit väsyvät, ja vain yksi tunne kestää niitä kauemmin: turhamaisuus, aina ja ikuisesti minä itse. Siis kuinka käykään parisuhteiden? Nooh... niitä tulee ja menee ja sinä välissä voimme vain odottaa. □

YRITTÄJÄLLE ASIAKAS ON TUOMARI

Anna Ollila

”Eksyin tammikuun lopulla Katajanokalle veromessuille. Sijoitusneuvojen kojuja oli eri kerroksissa silmäkantamattomiin ja hieman turhautuneena kaartelin tiskiltä toiselle innostuneelta vaikuttaen; opintotuesta kun ei sijoitettavaa juuri jää käteen. Kesellä hahmotonta paperikaramellien ja pukumiesten merta silmiini osui nimilappu, jossa luki paksuin kirjaimin Mika Hyttinen – Ekonomisti. Sijoitusneuvoja? Silmäni kirkastuivat. Siinäkö ekonomistin tämän päivän ammatti? Tähän mieheen oli aivan pakko tutustua.”

Mika Hyttinen aloitti kansantaloustieteen opinnot Helsingin yliopistossa syksyllä 1993. Kansantaloudellisesti elettiin vaikeita aikoja – suomalaisten käyttöön vakiintuivat mm. sanat sähköposti, roskapankki ja velkasaneeraus – joten talouden asiantuntijoille olisi tulevaisuudessa varmasti kysyntää. Viestintää sivuaineenaan luenut Hyttinen teki ahkerasti töitä opiskeluaikana ja urheili opiskelujen ohessa

intohimoisesti. Yhdeksän vuoden opiskelun jälkeen Hyttinen valmistui uuden vuosituhannen ekonomistiksi.

Nuoremiehen opiskelijavuodet pitivät sisällään monenlaista. “Ensimmäisenä vuonna kävin KTTO:n kokouksissa ja monissa fuksitempauksissa, mutta urheilu oli kuitenkin minulle opintorientoja tärkeämpää”. Hyttinen treenasi opiskeluaikana täysillä ultimatea eli liitokiekkoa. Nykyään hän kertoo siirtyneensä rauhallisempiin urheilumuotoihin, kuten lenkkeilyyn ja pyöräilyyn sekä scrable-lautapeliin. Opiskelurupeamasta jäi Hyttiselle paljon käteen: “Yksinkertaistettuna toteaisin, että metsän erottaminen puilta on hyödyllinen ominaisuus ja sillä pärjää elämässä pitkälle. Osa kiitoksesta kuuluu toki myös kotiin, mutta opintojen vaikutus kokonaisuuden ymmärtämisessä on ollut huomattava.”

MATKA YRITTÄJYYTEEN

Tänään Mika Hyttinen työskentelee omassa konsulttiyrityksessä M Investment Oy:ssä. Matka tähän pisteeseen on ollut mielenkiintoinen: “Työskentelin Sammossa viisi

vuotta. Ensin sijoittamisen parissa, josta siirryin Sammon tytäryhtiön Teollisuusvakuutuksen kustannus controlleriksi. Aluksi vilkuilin kustannusten perään ja vähitellen mukaan tuli myös liiketoiminnan seuraamiseen liittyviä tehtäviä eli business controller -tehtäviä. Kun pääsi tutustumaan johtoryhmätyöskentelyyn ja näin senkin puolen, olin vakuuttunut, etten halua olla mukana siinä leikissä.” Tyytymättömyys työpaikalla vallineisiin eettisiin periaatteisiin sai Hyttisen keräämään rohkeutensa ja ryhtymään yksityisyrittäjäksi. “Piti keksiä muita, omasta mielestäni fiksumpia leikkkejä ja niinpä perustin oman yrityksen.”

Kuinka kansantaloustieteen opinnot sitten ovat palvelleet työelämän tarpeita? Hyttisellä on selkeä näkemys asiaan: “Menestys aiemmassa työssäni johtui esimieheni mukaan kyvystä tulla toimeen muiden ihmisten kanssa eli pelkillä taloustieteen teorioilla ei suoraan ollut vaikutusta, mutta välillisesti kuitenkin. Gradun ohjauksessa sain Yrjö Vartialta tärkeän opetuksen, että meidän ekonomistien tehtävänä on huolehtia työpaikalla, ettei siellä sählätä ihan mitä tahansa. Yrjö oli harvinaisen oikeassa. Sählääminen näytti työelämässä olevan enemmän sääntö kuin poikkeus.”

MIKSI, MITÄ, MITEN?

Yrittäjän saa heräämään aamuisin usko omaan ajatteluun ja kehittymiseen. “Kokemus opettaa, mutta hitaasti.” Yksityisyrittäjän työtehtävät ovat olleet monipuolisia ja

tekemistä löytyy laidasta laitaan. “Strategiset valinnat lienevät tärkeimmät: miksi, mitä ja miten tuotetaan palveluita”, Hyttinen kuvailee. Perimmäinen syy Hyttisen yrittäjyyteen on siis sijoitusmarkkinoiden yritysten rakenteellinen eturistiriita yrityksen ja asiakkaan välillä. “Tavoitteenani on tuoda markkinoille malli, jossa yrityksen oma etu ei estä asiakkaan edun toteutumista.” Hyttiselle yrittäjyys on tapa testata uuden palvelun menestysmahdollisuudet, ilman että joku sanoo ettei noin voi toimia. “Lopulta asiakas on tuomari. Kannattamattomat yritykset poistuvat pelikentältä.” Keskustelussamme nousee moneen kertaan esille näkemys opiskeluaikaisen työnteon tärkeydestä. “Tein gradun otsikolla ‘Osingon irtoamisen kurssivaikutus’. Gradun aiheella ei kuitenkaan ollut mainittavaa työllistymisvaikutusta, minulle opiskeluaikainen työkokemus oli tärkein.” Juuri valmistuneen ekonomistin saama vakituinen työpaikka oli ollut vain yrityksen sisäisessä haussa, joten työkokemus oli avain vakituisen työpaikkaan.

Mika Hyttinen on selvästi hyvin tyytyväinen ja ylpeä saamastaan koulutuksesta. “Ekonomistin valtteja työelämässä ovat maalaisjärjen käyttö, jos sellaista löytyy, sekä rajahyötyajattelu.” Lopuksi hän lähettää terveisii meille opiskelijoille: “Kanavoikaa osa kevään tuomasta lisäenergiasta opiskeluun!” □

KUOHUVIINIÄ TEEMAPÄIVILLÄ

Sanna Kurronen

OP-ryhmän tutkimussäätiö järjesti tänä vuonna jo 15:ttä kertaa teemapäivän, jonka aiheena oli tällä kertaa "Uuden nousun rakenteet - osaamisella ja yrittäjyydellä kasvuun". Tilaisuuteen oli kutsuttu nimekkäitä puhujia, mm. pääministerit Matti Vanhanen ja Juhan Parts kertomaan näkemyksiään talouspolitiikasta, Suomen kilpailukyvyistä ja yrittäjyydestä laajenevassa Euroopan unionissa. Myös kutsuvieraiden joukossa oli taloudellisia vaikuttajia, kuten valtiosihteeri Raimo Sailas ja professori Vesa Kannianen, joiden seassa poukkoili ryhmä eksyneen näköisiä opiskelijoita, eli meitä kansislaisia.

OP-ryhmän pääjohtaja Antti Tanskanen avasi tilaisuuden lyhyellä puheenvuorolla toivottaen vieraat ja puhujat tervetulleiksi ja esitellen tämänvuotisen teeman. Ensimmäisen alustuksen piti pääministeri Matti Vanhanen aiheesta "Talouspolitiikan välineet uuteen nousuun". Vanhanen piti Suomen kannalta hyvänä Viron liittymistä Euroopan

unioniin. Viro tarjoaa uuden kauppaa-alueen suomalaisille yrityksille, mutta verotus Virossa takaa Suomelle myös haasteita. Näitä "haasteita" ei pääministeri kuitenkaan sen enempää täsmentänyt. Veronkevennyksiä jatkettane Suomessa yhä, esimerkkinä pääministeri mainitsi ravintolapalveluiden arvonlisäveron laskemisen ja tuloveron alentamisen edelleen. Verotusta on määrä tarkistaa seuraavan kerran hallituskauden puolivälissä, jolloin on mahdollisesti jo nähtävissä onko verotuksen keventäminen tuonut kaivattua tulosta. Tämä odottelu on herättänyt myös paljon arvostelua, sillä elvyttävää veropolitiikkaa kaivattaisiin lisää jo nyt.

Veronkevennyksillä hallitus tähtää Vanhasen mukaan työllisyyden parantamiseen, mikä on yhä hallituksen päätavoite. Vuoteen 2007 mennessä pitäisi työttömiä olla 100 000 vähemmän kuin nyt ja nyt jo tehtyjen veronkevennysten uskotaan lisäävän pitkällä aikavälillä 20 000 työpaikkaa. Tavoite tuntuu varsin epärealistiselta, etenkin kun tavoitteen saavuttamiseksi luotetaan vain tulossa olevaan voimakkaaseen kasvuun. Vanhanen ennustaakin, että kuluva vuosi on jo paremman kasvun aikaa jota tukee erityisesti kotimainen kysyntä. Tällä hetkellä vienti ei vahvan euron vuoksi vedä, minkä Vanhanen myöntää vaikeuttavan talouspoliittisten tavoitteiden saavuttamista.

Euroopan kilpailukyky Yhdysvaltoihin verrattuna huolestuttaa Vanhasta. Euroopassa tehty työaika supistuu 0,5% vuosivauhtia, kun Yhdysvalloissa vastaavaa ilmiötä ei

ole. Siellä tehdään selvästi pitempää työpäivää jo nyt kuin Euroopassa. Vanhasen mielestä haasteena onkin säilyttää Euroopassa tasapaino kahden tärkeän yhteiskunnan pilarin välillä; on tuettava yrittäjyyttä ja innovaatiota sekä samalla säilytettävä perusturva kaikilla ihmisillä.

VEROKEVENNYKSILLÄ KILPAILUKYKYÄ

Viron pääministeri Juhan Parts puhui Viron ja Suomen asemasta, yhteistyöstä ja kilpailukyvyistä Euroopassa. Viron tie Eurooppalaiseksi markkinataloudeksi itsenäistymisen jälkeen on ollut nopeaa. Oman rahan käyttöönotosta ja uskottavan pankkijärjestelmän luomisesta Virossa on vain vähän toistakymmentä vuotta aikaa ja toukokuussa maa liittyy Euroopan unioniin. Parts saa Viron tilanteen kuulostamaan varsin ruusuiselta, eikä pureudu lainkaan jäsenyyden tuomiin mahdollisiin ongelmiin, kuten työvoiman pakenemiseen maasta, josta ainakin muualla Euroopassa ollaan huolissaan. Partsin mukaan Viro on valmis euroalueen tuomaan kilpailuun ja hän toivoo Viron euromaana olevan nykyistä houkuttelevampi sijoituskohde ulkomaisille sijoittajille. Suomessa paljon puhuttanutta alhaista veroastetta Virossa saatetaan laskea entisestään. Parts uskoo sen parantavan Viron kilpailukykyä. Myös koulutuksen tehostaminen, sekä joustava ja yrittävä työvoima ovat Viron vahvuuksia tulevaisuuden kilpailussa. Parts toivoo Suomen ja Viron lähenevän entisestään, sillä hän kokee tärkeänä pienten maiden yhteistyön EU:ssa.

Pienen kahvitauon jälkeen Turun kauppakorkeakoulun professori Anne Kovalainen kertoi suomalaisen yrittäjyden kansainvälisestä kuvasta. Hänen omaan tutkimukseensa perustuva esitys oli kuorrutettu vaikeaselkoisilla, trendikkäillä termeillä kuten “dynaaminen yrittäjyys” ja “kokonais-yrittäjyysaktiivisuus”. Kovalainen oli tutkinut kiinnostusta yrittäjyyteen eri puolilla maailmaa ja kertoi mm. infrastruktuurin ja kokonaisveroasteen vaikutuksesta yrittäjyyteen.

Toimitusjohtaja Pentti Vartia Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksesta pohti puheenvuorossaan, kuinka Suomi pidetään vetovoimaisena sekä kotimaisille että ulkomaisille yrityksille. Vartia korosti, että Suomen kasvun syitä menneillä vuosikymmenillä on turha tuijottaa, sillä menestys on nyt ansaittava uudelleen uudenlaisessa tilanteessa. Yrittäjyden tukeminen ja verojärjestelmän kilpailukyvyyn parantaminen ovat Vartian mukaan välttämättömiä tekijöitä, jotta yritykset saataisiin valitsemaan Suomi sijaintipaikakseen.

Viimeisenä alustajana illan paneelikeskustelulle oli STTK:n puheenjohtaja Mikko Mäenpää. Hän puhui työllisyydestä liikkuvan työn ja pääoman maailmassa. Suomen vahvuuksia on Mäenpään mukaan infrastruktuuri, korruptoitumattomuus ja hyvät julkiset palvelut. Kehittämään hän lähtisi erityisesti koulutusta. Mäenpää korosti ammatillisen koulutuksen tärkeyttä, ja toivoi korkeakouluopintojen nopeutuvan esimerkiksi pidentämällä lukukausia ja mahdollistamalla korkekouluihin hakemisen

kahdesti vuodessa. Näin opiskelijan näkökulmasta nämä ehdotukset kuulostivat paljon mielekkäämmiltä, kuin hallituksen nyt kaavailemat. Myös aikuiskoulutusta pitäisi Mäenpään mielestä lisätä. Toisena tärkeänä kehityskohteena hän piti siirtolaisten parempaa integroimista yhteiskuntaan, jotta myös tulevaisuuden Suomessa olisi työikäisiä ihmisiä maksamassa veroja. On oikeastaan aika uskomatonta, miten Suomessa ei ole jo paneuduttu tähän asiaan.

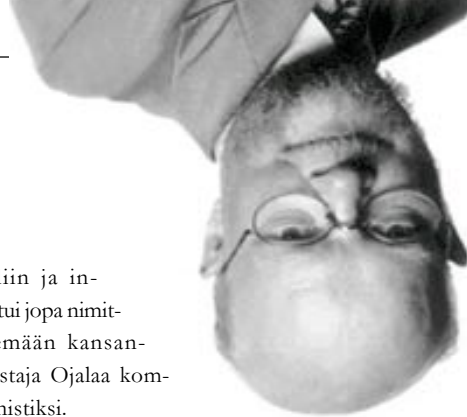
Puheenvuorojen jälkeen oli vuorossa paneelikeskustelu, jonka puheenjohtajana toimi toimittaja Jarmo Hyttiäinen. Keskustelijoina olivat ohjelmanjohtaja Raimo Luoma Kauppa- ja teollisuusministeriöstä, Kansanedustajat Outi Ojala ja Osmo Soininvaara, sekä toimitusjohtajat Miia Porkkala Rukakeskus oy:stä ja Pekka Sairanen Metsäpuu oy:stä.

Julkisen sektorin rooli aiheutti keskustelijoissa eriäviä mielipiteitä. Kun yrittäjät kannattivat veronkevennyksiä, Outi Ojala keskittyisi verokilpailun sijaan työllisyyden parantamiseen. Myös Soininvaaran mielestä valtio voisi käyttää ottamansa velan ennemmin mm. sairaanhoitajien ja opettejien työllistämiseen kuin suuriin veronkevennyksiin. Yksimielisiä keskustelijat olivat siitä, että yrittäjyyttä on kannustettava. Puheenjohtaja johti keskustelua hieman provosoivaan

tyyliin ja innostui jopa nimittelemään kansanedustaja Ojalaa kommunistiksi.

Itse kaipasin keskusteluun enemmän konkreettisia esimerkkejä, joita onneksi Soininvaaralta sentään tapansa mukaan löytyikin. Toimitusjohtajat Porkkala ja Sairanen keskittyivät tarkastelemaan yrittäjän näkökulmaa, eivätkä siten löytäneet ehdotusta laajempaan veroratkaisuun. Toteuttamiskelpoisena esimerkkinä Sairanen mainitsi paljon keskusteluissa olleen sukupolvenvaihdosten helpottamisen perheyriyksissä. Tärkeimmiksi asioiksi tulevaisuudessa keskustelijat nimesivät lopuksi julkisen sektorin tehokkuuden parantamisen sekä koulutuksen ja verotuksen kehittämisen.

Tiiviin iltapäivän päätti lasillinen kuohuviiniä ja maistuva päivällinen. Herkuttelun lomassa meilläkin oli mahdollisuus vaihtaa muutama sana teemapäivän puhujien kanssa. Aterian päätteeksi kävimme kiittämässä illan isäntää, pääjohtaja Antti Tanskasta, antoisata päivästä. Toivottavasti ensi vuonna jatketaan uusilla aiheilla. □

Arkadiankatu 14, 00100 Helsinki
Puh 09 – 493 110 fax 09 – 492 747

Ateljé

FINNE

Avoinna

ma – ti 09 – 02
ke – pe 09 – 03
la 14 – 03
su 16 – 24

Keittiö

ma – pe 09 – 23
la 14 – 23
su 16 – 21

HALLITUS 2004

Anu Komonen

Tämän vuoden ajan yritän täyttää peejiin suuret saappaat. Ikää on 21 vuotta. Harrastuksiin kuuluu kaikkennäköistä pientä urheilua, kuten rullaluistelu, pyöräilyä ja skimbaamista, sekä tietenkin musiikkia erilaisten vempainten soittamisesta sen kuunteluun. Ja usko tai älä, kalastan innokkaasti. Kesällä.

Olen tässä PJ-hommassa meidän kaikkien etua ajamassa, joten yhteyttä saa ottaa ideoiden, palautteen yms. muodossa.

Tuukka Lehtiniemi

Olen sitä hyvää vuosikertaa 1980. Nuoruus tuli vietettyä Pohjanmaalla, josta sitten valuin Espoon kautta asumaan tuohon valtsikan nurkille. Kansista tulinkin lukemaan syksyllä 2003. KTTO:n taloudenhoitajana tähtäimessäni on suoriutua tehtävästäni niin, ettei kenelläkään ole pahaa sanottavaa – tällä vastuualueella kun ei asioita voi juurikaan oman mielensä mukaan järjestellä. Vapaa-aikaani kulutan jujutsusalilla ja ne vähäiset opiskelijan kesälomat vietän mahdollisuuksien mukaan Lapissa periaatteella: mitä karumpaa, sen parempaa.

Mikko Forss

Taloustieteen viaton uhri, herkän huolettomasta elosta suorittamisen riuhtaistu 22-vuotias toisen vuoden opiskelija ja hallituslainen. Viime vuonna informoin opiskelijoitamme tiedotusvastaavana, ja nyt järjestöurani on huipentunut sekä VP:n titteliin että suhde-vastaavan pestiin. Tässä vilpitiön tarkoitukseni on järjestää suhteita itseni lisäksi myös kaikille järjestöläisillemme. Kotoisin olen Lahdesta, ja kovasti odottelen milloin

tuota kaupunki lähtisi minusta. Laveasti rajatun opiskelun käsitteen ulkopuolelle jäävistä harrastuksista mainittakoon kaloritasen pitäminen negatiivisena vaihtelevin keinoin sekä valokuvaus. Oluesta ja hyvästä seurasta kiel-täytymisen koen vaikeaksi.

Sanna Kurronen

Olen 21-vuotias espoolainen. Opiskelen jo kolmatta vuotta yliopistolla, mutta oikealta ammatiltani olen kokki. Vapaa-aikani laitan mielelläni ruokaa, urheilen ja teen käsitöitä. Toiveammattini on pääjohtaja. Hallitukseen lähdin mukaan, koska olin niin kateellinen Jussille, joka pystyi aina selittämään huonoa tenttimenestystään järjestyksellä.

Henna Laasonen

Vastuullani on KTTTO:n yritys-suhteiden hellä hoito ja uusien suhteiden virittely sekä excujen järjestäminen yhdessä Sanna K:n kanssa. Kokemusta on mm. vastaavista tehtävistä toisen ainejärjestön leivissä, minkä seurauksena ikääkin on kertynyt jo 24 vuotta. Kansiksessa on ikävä kyllä menossa vasta fuksivuosi. Olen kotoisin itärajan pinnasta Tohmajärveltä. Lisätietoja em. aiheista tai vaihtoehtoisesti jostain muusta mieltä askarruttavasta asiasta saat parhaiten kysymällä (joissakin tapauksissa kyllä varmaan kysymällä joltakulta muulta...)!

Inka Mattila

Olen 20-vuotias toisen vuoden opiskelija ja KTTTO:n 2.opintosihteeri. Olette ehkä kuulleet nimeni aiemminkin, mikä luultavasti (toivottavasti) johtuu siitä, että laitoksellemme on myös toinen samanniminen henkilö. Olen syntynyt Helsingissä ja viettänyt nuoruuteni Vantaalla. Nyt asuinpaikkani on jälleen Helsinki. Harrastuksiini kuuluu jalkapallon pelaaminen ja lautailu. Opintosihteerin tehtävät kiinnostivat minua koska halusin vaikuttaa laitoksemme kurssien laatuun. Tavoitteenani on kehittää kansantaloustieteen kursseja. Jotta tämä olisi mahdollista on mielestäni ensisijaisen tärkeää parantaa informaation kulkua laitoksen ja opiskelijoiden välillä. Tutkintorakenneuudistus työllistää meitä opintosihteereitä tänä vuonna aika paljon, minkä takia onkin varsin hyvä, että meitä on kaksi.

Olkaa ihmeessä yhteydessä opintoasioissa!

Outi Helenius

Olen ensimmäisen vuoden opiskelija. Ikää on 20 vuotta ja asun Espoossa. Toimin vuonna 2004 KTTTO:n hallituksessa 1. opintosihteerinä. Tämän vuoden tavoitteenani on jatkaa samaa linjaa edellisen opintosihteerin kanssa, parantaa opetuksen laatua sekä toteutusta laitoksella. Myös tutkintorakenneuudistus tulee olemaan yksi vuoden suurista haasteista. Sen lisäksi tulen kiinnittämään erityistä huomiota yhteistyön parantamiseen opiskelijoiden ja laitoksen välillä.

Otto Kässi

(Nimeni on pohjalais-saksalais-lappalaista alkuperää, muuten). Olen KTTO:n ruumiinkulttuurivastaava. Urheiluharrastuksiltani olen sitä lajia, joka jatkaa tasan niin kauan kuin on hauskaa. Viime aikoina ykköslajejani ovat olleet lentopallo ja lenkkeily. Hallituksessa tavoitteenani on tuoda urheilusta vastapainoa derivoinnille – ja siinä sivussa voittoa mestaruuksia kaikissa mahdollisissa lajeissa. Yhteiskuntatieteisiin ja urheiluun liittymättömiä kiinnostuksen kohteitani ovat muun muassa leffat, kirjat, sarjakuvat ja hämärä musiikki.

Joonas Rahkola

Olen 19-vuotias ensimmäisen vuoden opiskelija. Hallituksessa vastaan tiedotuksesta, eli olen se tyyppi, joka lähinnä lähettelee ihmisille sähköpostia deletoitavaksi. Kotoisin olen tuolta kaukaa pohjoisesta Oulun kuppesta. Harrastukset, tuota... Milloin mitään, tällä hetkellä tämän järjestötoiminnan lisäksi tulee luettua kirjoja ja harrastettua jotain kulttuuri-juttuja, joskus olen tehnyt jotain vähän liikunnallisempaakin. Tämä saa riittää, en ole koskaan ollut hyvä näissä esittele-itsesilyhyesti-jutuissa.

Sanna Malinen

Olen hallituksessa nimikkeellä yleisvastaava. Olen 22-vuotias ja kotoisin Ruokolahdelta (siellä oli se leijona, sijaitsee Venäjän rajalla). Sieltä olen Espoon keskuksen kautta päätenyt asumaan Kamppiin. Opiskellut olen kansista syksystä 2002,

sitä ennen hengailin TKK:lla pari vuotta. Viime aikoina olen järkkäillyt mm. KTTO:n pikkujouluristeilyn, josta tulikin tietysti mahtava! :)

Turkka Huhtala

Elämäni olisi kovin tyhjä ilman musiikkia, elokuvia, tanssia ja laulua. Tässä suhteessa toivoisin että olisitte minun kaltaisia ja myös tehtäväni puolesta kannustan teitä rakkaat opiskelijaystäväni tulemaan mukaan nauttimaan Helsingin kirjavasta kulttuuritarjonnasta. Sydämeni kuuluu kotiseudulleni Etelä-Pohjanmaan lakeuksille ja aikani omistan koulutukseni lisäksi laululle ja laiminlyötynä pölyttyneelle kitaralleni. Rockmusiikin, oluhuoneiden ja elokuva-arkistolla vierailun lisäksi sydäntäni lähellä ovat metsän eläimistä majavat. Toivottavasti tutustumme tulevaisuudessa kulttuuririennossa ja muissa hurskashenkisissä tapahtumissa.

Minna Seikkula

Vastuualueeni on kv-toiminta KTTO:ssa. Kuluva vuosi tulee näyttämään mitä kaikkea se pitää sisällään. Olen 19-vuotias ensimmäisen vuoden opiskelija, ihmettelen itseäni, elämää yleensä ja toivottavasti myös edes hieman tätä tieteenalaamme. Aiemmin olen saanut aikani kulumaan partiotoiminnan parissa.

PJ-PALSTA

Anu Komonen

Jaahans, tässä sitä ollaan. Pikkukaupungin pikkutyttö luotsaamassa kansislaisia eteenpäin tässä suuressa ja valtavan pelottavassa opiskeluvuodakossa. Saa nähdä kuinka neidin käy. Toistaiseksi soihtu on pysynyt kädessä hyvin enkä usko sen jatkossakaan tipahtelevan. Kuten edellinen puheenjohtaja edellisessä Kapitaalissa mainitsi, olen nyt vastaanottanut soihdunkantajan roolin. Kyllähän tuo vertaus mukavalta tuntuu, etenkin kun olen tunnetun Tulenkantajan Uuno Kailaan kanssa saman koulun kasvatti.

Vuosi on tähän mennessä alkanut kivasti.

Hommaa on toki riittänyt, jopa enemmän kuin osasin odottaa. En kuitenkaan

ole yksin täällä rämpimässä, sillä käytössäni on uusi, uljas, ahkera, tunnollinen, innokas ja erittäin hyvä (ellei täydellinen) ja vieläpä hyvän-

näköinen hallitus. Tyytyväisempi en juurikaan voisi olla. Tämä siis tunnustuksena hallitustovereille tähän mennessä tehdystä työstä.

Tämä vuosi on monella tavalla erilainen kuin aiemmat. Laitoksemme sijaitsee ensimmäistä vuotta erillään muusta Valtsikasta. Tämä olisi hyvä sauma lisätä yhteistyötä Kauppiksen tai Hankenin opiskelijoiden kanssa tänä vuonna sekä myös jatkossa. Tärkeää on myös säilyttää vahvat siteet muihin valtsikalaisiin järjestöihin. Tutkintorakenneuudistus

on varmastikin suurin yksittäinen uusi asia, minkä kanssa painiskelemme tänä vuonna.

KTTO:lla on Economi-

cumissa käytössään oma huone, joka sai nimekseen "Arkku". Toivon, että Arkku saataisiin ahkeraan käyttöön opiskelijoiden keskuudessa. Lisäksi olisi mukavaa, että myös laitoksen henkilökunta pistäytyisi välillä Arkussa moikkaamassa meitä opiskelijoita.

Perinteinen pikkujouluristeily on taas takana. Kiitos kaikille mukana olleille. Reissu oli todella hauska. Jatketaan samaan malliin! □

“Tyytyväisempi en juurikaan voisi olla.”

”Opiskelijat!” ärähti Tärkeä Pankki, ”pitäisikö nekin jotenkin huomioida.”

”Sanotaan niille, että meidän mielestämme opiskelijat ovat yes”, ehdotti Kankea Pankki.

”Luuletko että tuo puree”, kysyi Tärkeä Pankki.

”Kyllä varmaan”, sanoi Kankea Pankki, ”ainakin jos ne eivät saa tietoonsa Nooa-pankin opintolainatarjousta, korko SP Prime + 0,5 %.”

”Entä jos sanomme jou?” Tärkeä Pankki mutisi.

”Niin puhutaan skeit-nuorisolle”, arveli Kankea Pankki.

